

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 20Csp/15/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119201060
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Mária Košťálová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2119201060.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Máriou Košťálovou v právnej veci sporu žalobcu: U. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. nad R. č. XXX, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Mliekarenská 10, Bratislava, IČO 35 792 752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, t a k t o

r o z h o d o l :

I. Súd určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8100043247, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 01.02.2012, je neplatná.

II. Súd určuje, že úver poskytnutý žalobcovi žalovaným na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.02.2012, je bezúročný a bez poplatkov.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 300,- eur ako primerané finančné zadostučinenie, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 11.02.2019 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.02.2012, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná, že zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.02.2012, zo dňa 01.02.2012, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná, že úver je bezúročný a bez poplatkov a žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi finančné zadostučinenie 300,- eur.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel dňa 01.02.2012 úverovú zmluvu. Ide o formulárovú, predtlačенú spotrebiteľskú zmluvu, ktorá obsahuje neprijateľné podmienky. Súčasťou formulárovej zmluvy je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy. Žalobca v žalobe poukázal na judikatúru Súdneho dvora EÚ. Žalobca v konaní uviedol, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalovaným mal byť poskytnutý úver 1500,- eur, žalobca dostal na účet 1.218,86 eur, o 281,14 eur menej, ako bolo dohodnuté v zmluve. Zmluva neobsahuje termín konečnej splatnosti, RPMN, celkovú čiastku na zaplatenie. Oznámenie o schválení úveru je jednostranný podpísaný dokument zo strany žalovaného, nemožno ho považovať za súčasť zmluvy. Ešte pred podpisom zmluvy musí byť žiadateľovi o úver jasné, kedy bude končiť so splácaním úveru. Odplata za poskytnutie služby nie je započítaná v RPMN ani v celkovej čiastke na zaplatenie. Odplata za poskytnutú službu je v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca zaplatil na úver 1.513,41 eur, to znamená, že výška úveru je zaplatená. Žalobca na výzvu súdu odstránil vady žaloby, doplnil skutočnosti uvedené v žalobe a podaním bez podpisu uviedol, že v konaní

sa domáha určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov, určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná a vrátenia bezdôvodného obohatenia. Súd opätovne vyzval žalobcu na odstránenie väd, ktorý na výzvu súdu uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, je neurčitá a preto neplatná. Poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, nakoľko neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, keď v zmluve chýba uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, uvedenie RPMN, predpokladov pre výpočet RPMN, ako aj termín konečnej splatnosti. Ďalej žiada o primerané finančné zadostučinenie 300,- eur.

3. Žalobca v konaní ako dôkazy pripojil žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvu o revolvingovom úvere, zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere, oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, list s predmetom: Zrážky zo mzdy - Peter Adamčík, dohodu o zrážkach zo mzdy, rozhodcovskú zmluvu, rozhodnutia súdov, odpoveď na žiadosť, rozpis splátok.

4. Žalovaný v konaní uviedol, že predformulované znenie spotrebiteľských dokumentov je prirodzenou súčasťou úverových produktov a všetkých spotrebiteľských vzťahov. Na základe samotnej skutočnosti, že nejaký zmluvný dokument bol vopred pripravený nemožno tvrdiť, že jeho uzatvorenie nebolo v súlade s právom. Tvrdenie žalobcu o tom, že dohoda o zrážkach zo mzdy má byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou, je v rozpore s jeho vlastnou argumentáciou. Žiadny právny predpis účinný v čase uzatvorenia Zmluvy o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX, a ani v súčasnosti neuvádza, že uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy je nepripustné. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky, pre ktorej uplatnenie sa žiadne súdne rozhodnutie o pohľadávke nevyžaduje ani nepredpokladá. Medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom bola uzavretá dňa 28.09.2012 individuálnym spôsobom Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Pri jej uzavretí bol žalobcovi predložený aj návrh dohody o zrážkach zo mzdy s rovnakým číslom. O tom, že žalovaný vyžaduje na poskytnutie úveru uzatvorenie Dohody o zrážkach, žalobca vedel. Z obsahu vykonanej vôle pritom nemožno zistiť, že by s takýmto zmluvným dojednaním nesúhlasil, mal voči nemu výhrady a pod. Žalovaný popiera aj argumentáciu v oblasti údajnej neurčitosti vymedzenia pohľadávky. Všetky pohľadávky sú kauzálné spojené/prepojené práve vymedzením právneho titulu ich vzniku na zmluvu o revolvingovom úvere. Preto aj napríklad pohľadávka titulom poskytnutia revolvingu (ktorá vzniká po poskytnutí revolvingu) nie je akoukoľvek pohľadávkou, ale je presne určená a viazaná na konkrétny právny dôvod jej existencie. Uvedené neznamena, že tieto nároky nie sú určité, ale znamená to, že vznik týchto nárokov je viazaný na obsah právneho vzťahu, ktorý je práve definovaný zmluvou a možnosť ich vzniku v budúcnosti. Určenie zabezpečovanej pohľadávky nemusí byť v zmysle zákonnej úpravy len číselné, ale môže byť uskutočnené každým spôsobom, na základe ktorého sa pohľadávka dá identifikovať. Právny vzťah (resp. dôvod) vzniku pohľadávky je základný spôsob identifikácie pohľadávky. Pohľadávka sa nezameniteľne identifikuje z hľadiska osoby oprávnenej a povinnej, a z hľadiska určenia právneho vzťahu (právneho dôvodu) zabezpečovanej pohľadávky. Rovnako aj pri iných spôsoboch zabezpečenia ani v prípade dohody o zrážkach zo mzdy nie je uvedenie sumy pohľadávky podmienkou platnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Žalovaný popiera nárok žalobcu na primerané finančné zadostučinenie vo výške 300 Eur. Predpoklad formulovaný v zákone, cit. „úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi“ vyžaduje logicky rozhodnutie vo výroku súdu, v ktorom sa uvedené konštatuje. Uvedené vyplýva zo základného princípu civilného sporu - pre súd a každý orgán je záväzný len výrok rozhodnutia, nie odôvodnenie rozhodnutia (porov. § 159 ods. 2 O.s.p., § 228 ods. 2 CSP). S poukazom na judikatúru ústavného súdu SR, ako aj rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR sa vyžaduje rozhodnutie (teda autoritatívne vyslovenie porušenia v podobe výroku ako jedinej záväznej a právne relevantnej časti každého rozhodnutia), ktorým spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti, pričom k takému to dnešného dňa nedošlo. Obsah zmluvy tvoria aj zmluvné dojednania, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a prílohy, ktoré tvoria súčasť zmluvy. Z čl. 4 ods. 4.5 zmluvných dojednaní vyplýva deň splatnosti poslednej splátky úveru je dňom konečnej splatnosti úveru. Deň splatnosti poslednej splátky je uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, termín konečnej splatnosti je teda riadne uvedený a je splnená zákonná požiadavka. S termínom konečnej splatnosti nie je možné spájať následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Žalovaný popiera nesprávne uvedenie RPMN z dôvodu, že do výpočtu nebola zahrnutá odplata v zmysle dobrovoľnej a individuálne dojedanej dohody o poskytnutí služby. Do výpočtu celkových nákladov sa nezapočítajú náklady, ktoré vyplývajú z dojednaní nepredstavujúcich podmienku pre získanie úveru. Dohoda o poskytnutí služby má dobrovoľný charakter. Celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť je uvedená v zmluve správne. Úhrady uvedené v prehľade splátok predloženom žalobcom, sa týkajú aj iných zmluvných vzťahov. Žalovaný uplatnil

námietku premlčania vo vzťahu k žalobe o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a vo vzťahu k požiadavke žalovaného na zaplatenie sumy 1.513,41 eur. Žalobca predložil listinu, na základe ktorej sa o skutočnostiach, ktoré replikuje v žalobe, dozvedel už v roku 2016, žalobu podal na súde až po 3 rokoch. Žaloba o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je neprípustná s poukazom na § 137 písm. c) CSP. Žalovanému nebol poskytnutý úver v nižšej výške, ale časť uvedeného záväzku zanikla započítaním. Služba odkladu 3 splátok bola žalovaným riadne poskytnutá, čím došlo k odloženiu splátok č. 25, 26 a 27, ako aj k úprave splátkového kalendára. Žalovaný predložil prehľad platieb žalovaného.

5. Podľa obsahu žaloby a podaní, ktorými žalobca na výzvy súdu odstraňoval vady žaloby, súd dospel k záveru, že žalobca sa v konaní domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov a primeraného finančného zadostučinenia. Hoci žalobca sa pôvodne žalobou domáhal aj určenia neplatnosti zmluvy o úvere a nepodpísaným podaním zo dňa 21.12.2019 aj zaplatenia sumy 1.513,41 eur, po výzve súdu na odstránenie väd žaloby sa žalobca podľa obsahu posledného podania domáhal nárokov tak, ako sú uvedené v predchádzajúcej vete. Nakoľko žalobca sa nedostavil ani na informatívny výsluch, na ktorý bol predvolaný, ani na pojednávanie (bez ospravedlnenia a žiadosti o odročenie), súd prejednal nároky žalobcu tak, ako vyplývali z jeho posledného podania. Zároveň podanie zo dňa 21.12.2019 nespĺňa náležitosti podania vo veci samej (podpis žalobcu).

6. Podľa § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

7. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) Spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

8. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

9. Podľa § 39 OZ Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

10. Podľa § 44 ods. 1 a 2 OZ (1) Zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu. (2) Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

11. Podľa § 52 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 55 ods. 1 až 3, 5 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) (1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. (2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. (3) Ak

dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. (5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) (1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. (2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Podľa § 5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014 Neprijateľné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť, alebo b) zmenkou alebo šekom.

15. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

16. Podľa § 1 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

17. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) a j) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti: f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

18. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

19. Podľa § 551 ods. 1 a 2 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) (1) Uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. (2) Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

20. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

21. Súd v konaní najskôr skúma prípusť žaloby podľa § 137 CSP. Žaloba o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a žaloba o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy sú žalobou o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) CSP. Takéto žaloby sú prípustné len vtedy, ak to vyplýva z osobitného predpisu, ktorým je v prejednávanej veci § 11 ods. 4 ZoSÚ, ktorý výslovne ustanovuje, že

spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Hoci zákon výslovne neustanovuje možnosť domáhať sa určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, táto dohoda má akcesorickú povahu k zmluve o spotrebiteľskom úvere, a preto súd dospel k záveru, že tak, ako je možné domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy o úvere, je možné domáhať sa určenia neplatnosti dohody, ktorá zabezpečuje záväzok z tejto zmluvy o úvere.

22. Súd vykonal dokazovanie listinami predloženými stranami v konaní, opísanými v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia.

23. Zo žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere, uzavretej dňa 03.02.2012 medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom (ďalej len „zmluva“) vyplývajú nasledovné údaje o schválenom revolvingovom úvere: poskytnutá čiastka úveru 1.500,- eur, počet splátok 36, splatných k 15. dňu v mesiaci, výška mesačnej splátky 85,15 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 3.065,40 eur, RPMN za úver 67,64 %, ročná úroková sadzba úveru 70%, priemerná RPMN za úver 45,66%, poskytnutá čiastka revolvingu 858,31 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 2.043,60 eur, predpokladaná RPMN po poskytnutí revolvingu 56,09%, ročná úroková sadzba revolvingu 68,44%. V zmysle bodu 8. zmluvy Dohoda o poskytnutí služby sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch splátok úveru a záväzok dlžníka zaplatiť odplatu za poskytnutie služby odkladu splátok úveru vo výške 222,95 eur a za poskytnutie služby odkladu splátok revolvingu vo výške 135,12 eur.

24. Z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 03.02.2012 vyplýva dátum prvej splátky úveru: 15.03.2012, dátum poslednej splátky úveru 15.02.2015, RPMN úveru 67,64%, priemerná RPMN 45,66%, schválená výška revolvingu 993,43 eur, výška mesačnej splátky po vykonaní revolvingu 85,15 eur, RPMN po vykonaní revolvingu 56,09%, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 3.065,40 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť pri každom revolvingu 2.043,60 eur. Veriteľ jednostranne započítal pohľadávku veriteľa zo zmluvy vo výške 281,14 eur s pohľadávkou dlžníka na poskytnutie úveru vo výške 1.500,- eur.

25. Z dohody o zrážkach zo mzdy, uzavretej dňa 03.02.2012 medzi žalovaným a žalobcom vyplýva, že žalovaný bude mať voči žalobcovi pohľadávku, ktorá vznikne tým, že žalovaný poskytne žalobcovi na základe zmluvy čiastku vo výške 1.500,- eur. V zmysle zmluvy/dodatku k zmluve má žalobca právo, aby mu v prípade riadneho splácania úveru bol poskytnutý ďalší úver v rámci tzv. revolvingu. Pohľadávky žalovaného voči žalobcovi zabezpečované touto dohodou sú tvorené úverom vrátane prípadných všetkých revolvingov, príslušenstvom úveru, zmluvnými pokutami, nákladmi v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok a ďalšími pohľadávkami, ktoré vzniknú na základe alebo v súvislosti so zmluvou (ďalej ako „pohľadávky“). Strany dojednávajú k zabezpečeniu pohľadávok dohodu o zrážkach zo mzdy.

26. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav: Žalobca a žalovaný uzavreli dňa 03.02.2012 zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej mal žalovaný poskytnúť žalobcovi úver vo výške 1.500,- eur a revolvingový úver vo výške 858,31 eur. Strany sporu sa v zmluve dohodli na poskytnutí služby možnosti odkladu 3 splátok úveru za odplatu vo výške 222,95 eur (úver) a vo výške 135,12 eur (revolving). Strany sporu spolu so zmluvou o revolvingovom úvere uzavreli aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Žalobca sa v konaní domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, určenia že úver je bezúročný a bez poplatkov a primeraného finančného zadostučinenia. Právny vzťah medzi stranami je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ a zákona č. 129/2010 Z.z.), keďže žalovaný pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania (keď súdu je i z úradnej činnosti známa skutočnosť, že žalovaný je poskytovateľom spotrebiteľských úverov fyzickým osobám) a žalobca vystupoval ako spotrebiteľ (čo v konaní taktiež nebolo sporné), keď mu bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. V zmysle zásady *lex specialis derogat legi generali* má potom špeciálna právna úprava, ktorou je zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasl. OZ, prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, a je preto nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení

zákona o spotrebiteľských úveroch. Zmluva aj dohoda o zrážkach zo mzdy sú formulárové zmluvy, pričom v konaní nebolo preukázané, že by boli individuálne dojednané.

27. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, a to tak z dôvodu neurčitosti (§37 ods. 1 OZ), ako aj z dôvodu, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. OZ). Dohoda musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Uvedené náležitosti dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala. Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala predovšetkým výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená („spoločnosť bude mať (má) voči dlžníkovi pohľadávku, ktorá vznikne“), opisuje len možné spôsoby jej vzniku zabezpečovanej pohľadávky (všetky revolvingy, príslušenstvo, prípadné zmluvné pokuty, náklady, ktoré žalovanému vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok a prípadne ďalšie pohľadávky žalovaného voči žalobcovi, ktoré do budúca vyplynú zo zmluvy a jej prípadných dodatkov). Takáto dohoda je neurčitá a teda neplatná podľa § 37 ods. 1 OZ., nakoľko v čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Žalovaný vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať, aké pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v jeho prospech. V prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že v pochybnostiach platí výklad v prospech spotrebiteľa. Súd preto zohľadnil spotrebiteľský vzťah medzi účastníkmi konania, ktorý kladie na určitost' o to vyššie nároky, keď dohodu o zrážkach zo mzdy formuloval dodávateľ ako profesionál, zmluva je formulárová, a preto by nemali byť žiadne pochybnosti o obsahu dohody. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná. Dohoda obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobcu. Pri uzatváraní dohody dlžník spotrebiteľ musí viesť pohľadávku akého druhu zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške. Ustanovenie § 5a zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré obmedzuje prípustnosť použitia dohody o zrážkach zo mzdy na zabezpečenie záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv síce nebolo platné a účinné v čase podpisu dohody, rozhodovacia prax súdov považovala dohodu o zrážkach zo mzdy za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia, pokiaľ z takejto dohody je spotrebiteľ nútený kedykoľvek v platnosti zmlúv strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa, vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly uplatnenej veriteľom, na základe neprijateľných klauzúl, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, rozhodujúce teda je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Súd v danom prípade dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 OZ je neplatnou z dôvodu jej neprijateľnosti podľa § 53 ods. 1, 3, 5 OZ, keďže spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením § 53 OZ, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku zmluvného vzťahu nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá môže byť realizovaná bez súdneho prieskumu pohľadávky v rozsahu ľubovoľne požadovanom žalovaným. Pokračovanie vo výkone takýchto zrážok zo mzdy (ak by súd neurčil jej neplatnosť), by viedlo k ďalšiemu poškodzovaniu spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu preto súd výrokom I. určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, je neplatná.

28. Súd dospel tiež k záveru, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 ZoSÚ. Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ. Dôsledkom absencie náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 ZoSÚ je bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru. Súd po preskúmaní zmluvy dospel k záveru, že táto neobsahuje náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 ZoSÚ, a to: f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere;

uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Súd pri posudzovaní náležitostí zmluvy vychádzal len z údajov, ktoré obsahuje samotná zmluva (žiadosť o poskytnutie úveru), ktorá je podpísaná obidvomi zmluvnými stranami, keď oznámenie o schválení úveru predstavuje jednostranný právny úkon, vyhotovený po uzavretí zmluvy (žiadosti), ktorý sa môže stať záväzným až po jeho podpise druhou zmluvnou stranou (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp.zn. 11Co/235/2019). Samotná zmluva neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru, ani nie je možné bez ďalšieho na základe samotnej zmluvy dospieť ku konkrétnemu dátumu konečnej splatnosti, keď zmluva síce obsahuje počet a termíny splatnosti splátok úveru, ale neobsahuje dátum splatnosti prvej splátky úveru (ktorý môže byť rôzny s ohľadom na dohodu, v zmysle ktorej veriteľ môže povoliť dlžníkovi odklad splátok). Zmluva neobsahuje ani výšku, počet a termíny splatnosti splátok revolvingového úveru, výška splátky vyplýva iba z oznámenia o schválení úveru, avšak počet a termíny splátok absentujú aj tam. Zmluva obsahuje nesprávny výpočet RPMN pre úver, keď v zmysle interaktívnej kalkulačky na stránke Národnej banky Slovenska po uvedení dodatočného nákladu (poplatok v zmysle čl. 8 zmluvy) je RPMN pre úver vo výške 103,21%. Pre revolvingový úver ani nie je možné vyčíslieť RPMN, keď v zmluve nie je dohodnutý počet splátok ani výška splátok úveru. Súd berie do úvahy skutočnosť, že uvedená kalkulačka výpočtu RPMN má iba informatívny charakter, je však zrejmé, že pri úrokovej sadzbe úveru vo výške 70% a dodatočnom náklade 222,95 eur, nie je možné, aby bola RPMN nižšia ako samotná úroková sadzba úveru. Celková suma, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je tiež v zmluve uvedená nesprávne, nakoľko táto nezahŕňa dodatočné náklady spotrebiteľa vo forme odplaty za službu. Žalovaný nepreukázal, že by žalobca mal možnosť dohodu o poskytnutí služby odmietnuť, nakoľko táto sa už nachádzala priamo vo formulárovej zmluve, do ktorej zmluvné strany dopisovali údaje ručne. Úroková miera dohodnutá medzi stranami konania podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko v čase poskytnutia úveru priemerná výška úroku za obdobie novo poskytnuté spotrebiteľské úvery činila výšku 11,94 %, pričom dohodnutá úroková miera medzi stranami konania bola 70 %, čo je viac ako šesťnásobok obvyklej úrokovej miery poskytovanej finančnými inštitúciami v rozhodujúcom období. Súd tak považuje dohodu o výške úrokov za neplatnú, čo znamená absenciu ďalšej podstatnej náležitosti zmlúv podľa § 9 odsek 2 písmeno i) zákona o spotrebiteľských úveroch.

29. Súd sa zaoberal v konaní tiež povahou dohody o poskytovaní služby, ktorej predmetom je služba poskytovaná žalobcovi ako dlžníkovi, ktorú poskytuje žalovaný ako veriteľ spočívajúca v možnosti odkladu maximálne troch splátok úveru a za túto službu je žalobca ako dlžník povinný zaplatiť žalovanému poplatok 222,95 eur. V konaní nebolo sporné, že žalovaný na účet žalobcu neposkytol sumu 1.500,- eur, ale len sumu 1.218,86 eur (o 281,14 eur menej), pretože sumu poplatku si žalovaný jednostranne započítal. Aj v prípade, ak by žalovaný mal nárok na zaplatenie poplatku za poskytnutie služby týkajúcej sa odkladu splátok úveru, tento by bol v zmysle zmluvy vo výške 222,95 eur. Žalovaný nevysvetlil, akým spôsobom zanikla zostávajúca časť pohľadávky žalobcu na poskytnutie úveru. Navyše v prejednávanej veci dohoda o poskytnutí služby uzavretá spolu s úverovou zmluvou, je v rozpore s dobrými mravmi, ako aj so zákonom z dôvodu, že je formulárová, ide o fiktívne plnenie, ktoré neslúži záujmom spotrebiteľa, ale naopak len záujmom veriteľa, spotrebiteľovi nie sú v skutočnosti poskytované žiadne služby, ale niečo, čo ani nie je zrejmé, či nastane a či dlžník vôbec o takú službu požiadala, preto takéto dojednanie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je absolútne neplatná (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici 15Co/39/2016, KS v Prešove 18Co/109/2011, KS v Trnave 10CoE/313/2010). V zmysle ustálenej judikatúry obdobné poplatky, ktoré neslúžia po materiálnej stránke spotrebiteľovi a jeho záujmom, sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a z toho dôvodu sú neplatné.

30. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, zmluva považuje za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) a b) ZoSÚ, keď v zmluve chýbajú podstatné náležitosti vyžadované zákonom a to podľa § 9 odsek 2 písmeno f), i), j) a k) a zároveň je v zmluve uvedená nesprávna výška RPMN v neprospech spotrebiteľa. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd výrokom II. určil, že úver poskytnutý žalobcovi žalovaným na základe zmluvy je bezúročný a bez poplatkov.

31. Súd sa v konaní zaoberal aj námietkou premlčania uplatnenou žalobcom vo vzťahu k žalobe o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ktorú posúdil ako nedôvodnú. Zákon v predmetnom prípade neustanovuje osobitnú premlčaciu lehotu, v ktorej by sa mohol žalobca domáhať určenia

tejto konkrétnej právnej skutočnosti, je preto potrebné vychádzať zo všeobecných ustanovení OZ o premlčaní. Pri aplikácii týchto všeobecných ustanovení nemá na plynutie premlčania vplyv subjektívna vedomosť žalobcu o skutočnostiach, ktoré zakladajú bezúročnosť (ako je tomu v prípade bezdôvodného obohatenia). Bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru nastupuje ako ex lege dôsledok porušenia konkrétnych ustanovení zákona o spotrebiteľskom úvere. V prípade, ak právny úkon odporuje zákonu, takýto právny úkon je absolútne neplatný. Rovnako zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Právo na určenie absolútnej neplatnosti nepodlieha premlčaniu. Zmluva v časti úrokov a poplatkov de facto odporuje zákonu, keď stanovuje právo žalovaného na úroky a poplatky napriek tomu, že neobsahuje náležitosti stanovené zákonom, preto súd dospel k záveru, že právo na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru nepodlieha premlčaniu. Zároveň by takáto námietka bola v rozpore s dobrými mravmi, keď žalovaný neuvádzal, že v prípade, ak by súd nevyhovel žalobe v tejto časti, žalovaný od žalobcu nebude žiadať plnenie ďalších úrokov a poplatkov zo zmluvy, na ktoré nemá nárok, keď úver je v zmysle § 11 ods. 1 ZoSÚ bezúročný a bez poplatkov (napr. preto, že všetky prípadné nároky zo zmluvy sú žalobcom už zaplatené). V prípade, ak má žalovaný možnosť domáhať sa úrokov zo zmluvy v rozpore so zákonom, bolo by v rozpore s dobrými mravmi, aby žalobca ako spotrebiteľ a slabšia strana nemal možnosť domáhať sa určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov.

32. Súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná aj v časti o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. Nakoľko súd dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je bezúročná a bez poplatkov a že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná a bolo tak vo výroku I. a II. tohto rozhodnutia určovacími výrokmi vyhovel žalobe žalobcu, je možné konštatovať, že žalobca úspešne uplatnil svoje spotrebiteľské práva na súde, čím boli splnené predpoklady pre vznik práva žalobcu ako spotrebiteľa na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. Primerané finančné zadosťučinenie má plniť funkciu satisfakčnú, ako aj sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi (viď napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19Co/169/2016 zo dňa 11.04.2017). Súd výšku primeraného finančného zadosťučinenia požadovanú žalobcom považoval za primeranú okolnostiam prípadu (keď žalovaný poskytol žalobcovi úver hneď na začiatku vzťahu nedôvodne znížený o sumu 281,14 eur, úver úročil úrokovou sadzbou 70% ročne, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, žalobca úver preplatil a bol nútený domáhať sa svojich práv na súde), a preto súd žalobe aj v tejto časti vo výroku III. vyhovel.

33. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

O nároku na náhradu trov konania, súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, tak, že žalobcovi ako plne úspešnej strane sporu priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).